

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 84/12
Luxemburg, 21 iunie 2012

Hotărârea în cauza C-5/11
Titus Alexander Jochen Donner

Libera circulație a mărfurilor poate fi restrânsă pentru motive de protecție a dreptului de autor

Un stat membru poate să desfășoare urmărirea penală împotriva transportatorului pentru complicitate la distribuirea pe teritoriul național de copii ale unor opere, chiar dacă aceste opere nu sunt protejate în statul membru al vânzătorului

Domnul Donner, cetățean german, a fost condamnat de Landgericht München II (Tribunalul Regional München II, Germania) pentru complicitate la exploatarea comercială fără autorizare de opere protejate prin dreptul de autor. Potrivit constatărilor tribunalului regional, în perioada 2005 - 2008, domnul Donner a contribuit la distribuirea în Germania a unor reproduceri de obiecte de mobilier stilul „Bauhaus”¹, protejate prin dreptul de autor în Germania.

Aceste reproduceri proveneau din Italia, unde nu erau protejate prin dreptul de autor în perioada 2002-2007 sau nu erau pe deplin protejate la momentul faptelor pentru că, în temeiul jurisprudenței italiene, această protecție nu putea fi opusă în mod util producătorilor care le-au reprodus și/sau le-au comercializat de mai mult timp. Reproductorile au fost oferite spre vânzare clienților cu reședința în Germania de întreprinderea italiană Dimensione Direct Sales, prin intermediul unor anunțuri și prospecte inserate în reviste, al unor trimiteri poștale nominale adresate destinatarului lor și al unui site internet în limba germană.

Pentru transportul reproducerilor în Germania, Dimensione recomanda întreprinderea italiană de transport In.Sp.Em., al cărui administrator era domnul Donner. Șoferii In.Sp.Em preluau în Italia mărfurile comandate de clienții germani, în schimbul plății prețului către Dimensione. În momentul livrării mărfurilor către clienții din Germania, șoferii In.Sp.Em le solicitau plata prețului și a cheltuielilor de transport. Din punct de vedere juridic, dreptul de proprietate asupra obiectelor vândute de Dimensione a fost transferat clienților germani în Italia. În schimb, dreptul de dispoziție efectivă asupra acestor obiecte a fost transferat clienților, cu concursul domnului Donner, numai la predarea obiectelor în Germania. Astfel, potrivit tribunalului regional, distribuirea în sensul dreptului de autor nu a avut loc în Italia, ci în Germania, unde aceasta era interzisă în lipsa unei autorizări din partea titularilor dreptului de autor.

Împotriva hotărârii pronunțate de tribunalul regional, domnul Donner a introdus recurs la Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania). Această instanță națională întreabă dacă aplicarea normelor de drept penal german reprezintă în speță o restricție nejustificată privind libera circulație a mărfurilor garantată de dreptul Uniunii.

În hotărârea pronunțată astăzi, Curtea de Justiție arată, în primul rând, că aplicarea dreptului penal în speță presupune să fi avut loc pe teritoriul național o „distribuie către public” în sensul dreptului Uniunii². În această privință, Curtea constată că un comerciant care își îndreaptă activitatea publicitară spre membri ai publicului cu reședința într-un stat membru determinat și creează sau

¹ Era vorba în special despre reproduceri de scaune „Aluminium Group”, create de Charles și Ray Eames, corpul de iluminat „Wagenfeld”, creat de Wilhelm Wagenfeld, scaune create de Le Corbusier, măsuța de cafea „Adjustable Table” și corpul de iluminat „Tubelight”, create de Eileen Gray, precum și scaune cantilever din oțel, create de Mart Stam.

² Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (JO L 167, p. 10, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 230, rectificare în JO 2008, L 314, p. 16)

pune la dispoziția lor un sistem de livrare și un mod de plată specific sau permite unui terț să facă acest lucru, punând astfel membrii publicului în situația de a obține livrarea de copii ale unor opere protejate prin dreptul de autor în acest stat membru, realizează, în statul membru în care are loc livrarea, o astfel de distribuire. În speță, Curtea încredințează instanței naționale sarcina de a aprecia dacă există indicii care permit să se ajungă la concluzia că respectivul comerciant a realizat o astfel de distribuire către public.

În al doilea rând, Curtea constată că interdicția distribuirii în Germania, sancționată penal, constituie un obstacol în calea liberei circulații a mărfurilor. O astfel de restricție poate fi justificată, totuși, pentru motive de protecție a proprietății industriale și comerciale.

Astfel, restricția în discuție se întemeiază pe disparitatea, în diferitele state membre, a condițiilor practice de protecție³ a respectivelor drepturi de autor. Această disparitate este indisolubil legată de însăși existența drepturilor exclusive. În speță, nu se poate considera că protecția dreptului de distribuire dă naștere unei împărțiri disproporționate sau artificiale a piețelor. Astfel, aplicarea dreptului penal poate fi considerată drept necesară pentru protejarea obiectului specific al dreptului de autor, care conferă în special dreptul exclusiv de exploatare. **Prin urmare, restricția în discuție este justificată și proporțională cu obiectivul urmărit.**

În consecință, Curtea răspunde că dreptul Uniunii nu se opune ca un stat membru să desfășoare, în temeiul dreptului penal național, urmărirea penală împotriva transportatorului pentru complicitate la distribuirea fără autorizare de copii ale unor opere protejate prin dreptul de autor, în cazul în care acestea sunt distribuite către public pe teritoriul acestui stat membru (Germania) în cadrul unei vânzări, care vizează în mod specific publicul respectivului stat, încheiată în alt stat membru (Italia), în care aceste opere nu sunt protejate printr-un drept de autor sau în care protecția de care beneficiază nu poate fi opusă în mod util terților.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Claudiu Ecedi-Stoisavlevici ☎ (+352) 4303 3720

³ Curtea s-a pronunțat deja în acest sens cu privire la disparitatea legislațiilor naționale în materia dreptului de autor în Hotărârea din 24 ianuarie 1989, EMI Electrola, [341/87](#).